

## قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور سال ۱۳۶۶

**ماده ۱-** تعریف میراث فرهنگی شامل آثار باقیمانده از گذشتگان است که نشانگر حرکت انسان در طول تاریخ می باشد و با شناسایی آن زمینه شناخت هویت و خط حرکت فرهنگی او میسر می گردد و از این طریق زمینه های عبرت برای انسان فراهم می آید.

سازمان میراث فرهنگی کشور که به استناد قانون مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۱۰ تشکیل شده است و از این پس در این اساسنامه سازمان نامیده می شود طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد.

**ماده ۲-** هدف: عبرت از حرکت فرهنگی انسان و بقا و رقای هویت و شخصیت فرهنگی جامعه.

**ماده ۳-** وظایف سازمان: وظایف سازمان در زمینه میراث فرهنگی که شامل پژوهش، نظارت، حفظ و احیا و معرفی است به قرار زیر می باشد:

- ۱- تهیه و تنظیم و اجرای برنامه های پژوهشی پیرامون آثار باقیمانده از گذشتگان
- ۲- بررسی و شناسایی محوطه ها، تپه ها، بناها و مجموعه های تاریخی و تهیه فهرست جامع از آنها و نقشه باستان شناسی کشور
- ۳- انجام پژوهش های باستانشناسی و کاوش های علمی
- ۴- بررسی های مردم نگاری، پژوهش های مردم شناسی، انسان شناسی زیستی و شناخت فرهنگ بومی مناطق مختلف کشور.
- ۵- پژوهش در زمینه هنرهای سنتی و فراهم آوردن امکانات لازم جهت حفظ و احیاء و رشد آنها.
- ۶- ثبت آثار ارزشمند منقول و غیر منقول فرهنگی-تاریخی کشور در فهرست آثار ملی و فهرست های ذیربط.
- ۷- انجام انحصاری کلیه امور حقوقی مربوط به میراث فرهنگی و طرح دعاوی کیفری علیه متخلفین از قوانین ناظر به میراث فرهنگی کشور به عنوان مدعی یا حسب مورد شاکی خصوصی
- ۸- اقدامات لازم جهت شناسایی و استرداد اموال فرهنگی ایران در سطح ملی و بین المللی از طریق مراجع ذی ربط.
- ۹- شناسایی و در اختیار گرفتن کلیه اموالی که دارای ارزش های فرهنگی-تاریخی بوده و جزء میراث فرهنگی محسوب میگردد و توسط دستگاههای مسئول ضبط شده است.
- ۱۰- **تبصره:** کلیه دادگاهها، گمرکات، نیروهای انتظامی و دستگاههای دولتی نظیر آنها که به نحوی نسبت به ضبط اموال اقدام می نماید موظف به در اختیار قرار دادن اموالی که دارای ارزش

فرهنگی-تاریخی می باشد به سازمان میراث فرهنگی کشور هستند.

۱۰- تهیه و اجرای طرح های لازم به منظور حراست، حفاظت تعمیر و مرمت و احیای آثار، بناها و مجموعه های با ارزش فرهنگی-تاریخی

۱۱- اظهار نظر در کلیه طرح های عمرانی جامع و تفصیلی در رابطه با مناطق فرهنگی و تاریخی و موافقت نهایی درباره محوطه ها و بافت ها و اماکن فرهنگی- تاریخی ارزشمند در موارد مذکور و جلوگیری از هرگونه تخریب آنها.

۱۲- تعیین حریم بناها، مجموعه ها، محوطه ها و تپه های تاریخی ثبت شده و ضوابط خاص معماری و طراحی داخل حریم.

۱۳- معرفی آثار با ارزش فرهنگی-تاریخی از طریق موزه ها و نمایشگاهها و نظایر آن

۱۴- ایجاد و توسعه و اداره موزه ها در سطح کشور

۱۵- ایجاد مرکز اسناد و مدارک میراث فرهنگی کشور (نظیر مجموعه گزارش های علمی، نقشه ها و عکس های بناها و ...) جهت ارائه خدمات علمی و تحقیقاتی در این زمینه.

۱۶- معرفی و شناساندن ارزش های میراث فرهنگی در سطح ملی و بین المللی به وسیله چاپ و نشر مجموعه مطالعات و تحقیقات انجام یافته و استفاده از وسایل سمعی و بصری و ارتباط جمعی.

۱۷- تنظیم، تدوین و انتشار دایره المعارف آثار و ابنیه تاریخی ایران.

۱۸- توسعه فعالیت های تحقیقاتی در زمینه های مختلف میراث فرهنگی و تشویق محققان و استادکاران

۱۹- تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی، جهت آماده سازی نیروهای کارآمد در زمینه های مربوط به میراث فرهنگی با هماهنگی دستگاههای ذیربط.

۲۰- تشویق مردم به مشارکت در فعالیتهای مربوط به شناسایی حفظ و احیای میراث فرهنگی و نظارت بر آن

۲۱- ایجاد و گسترش انجمن های میراث فرهنگی در سطح کشور

تبصره: نحوه ایجاد و حدود وظایف و اختیارات این انجمن ها را شورای سازمان تعیین خواهد نمود

۲۲- برقراری ارتباطات و مبادلات علمی و فرهنگی با موسسات و نهادهای ذی ربط در سطح ملی و بین المللی بالاخص کشورهای اسلامی و منطقه، برگزاری کنگره ها و سمینارهای دوره ای لازم

۲۳- همکاری با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمینه امور ایرانگردی و جهانگردی.

۲۴- ارائه خدمات مشاوره ای، تحقیقاتی، فنی و آموزشی - فروش تولیدات فرهنگی، دریافت ورودیه به بناها، محوطه ها و موزه ها و نمایشگاهها و قبول هدایا و کمک و نظایر آن

**ماده ۴-** ارکان سازمان: سازمان دارای دو رکن است ۱- شورای سازمان ۲- رئیس سازمان

**ماده ۵ -** شورای سازمان: به منظور هماهنگی بیشتر در امور مربوط به میراث فرهنگی در سطح کشور، شورای سازمان متشکل از هشت عضو به شرح زیر تشکیل می گردد:

۱- وزیر فرهنگ و آموزش عالی (رئیس شورا)

۲- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳- وزیر کشور

۴- وزیر دادگستری

۵- وزیر امور خارجه

۶- وزیر مسکن و شهرسازی

۷- مدیرعامل سازمان صدا و سیما

۸- رییس سازمان (دبیر شورا)

**تبصره ۱:** در صورت تساوی آراء آن نظری پذیرفته می شود که رییس شورا در میان رای دهندگان باشد

**تبصره ۲:** جلسات شورا به طور عادی هر سال حداقل دو بار به پیشنهاد رییس سازمان و دعوت ریاست و وزیر فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می گردد.

**تبصره ۳:** شورا می تواند از افرادی که حضورشان به نحوی در جلسات ضروری است دعوت به عمل آورد این افراد دارای حق رای نیستند.

**تبصره ۴ -** جلسه با حضور پنج نفر از اعضا رسمیت یافته و تصمیمات شورا با رای حداقل چهار نفر از اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود

**ماده ۶ -** وظایف شورا: وظایف شورای سازمان به قرار زیر است:

۱- تعیین خط مشی و سیاست های کلی، براساس قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور و اساسنامه سازمان.

۲- بررسی گزارش های فعالیت های سازمان و اظهار نظر پیرامون چگونگی آن

**تبصره ۵:** کلیه مصوبات شورا با امضای وزیر فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ خواهد شد.

**ماده ۷ -** رییس سازمان: رییس سازمان با حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی منصوب می شود

**ماده ۸ -** واحدهای سازمان در سطح کشور: سازمان با نظر وزیر فرهنگ و آموزش عالی می تواند در هر منطقه از کشور که ایجاب نماید به تناسب موقعیت و تایید سازمان امور اداری و استخدامی کشور، واحدهای خود را دایر کند. این واحدها مسئولیت امور مربوط به میراث فرهنگی حوزه فعالیت خود را براساس این اساسنامه و مصوبات سازمان زیر نظر رئیس سازمان به عهده خواهد داشت.

**ماده ۹ -** از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی است

موادی از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۰/۵/۸ و ۱۳۷۵/۷/۲

کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ فصل نهم - تخریب اموال تاریخی، فرهنگی

**ماده ۵۵۸-** هر کس به تمام یا قسمتی از ابنیه، اماکن، محوطه ها و مجموعه های فرهنگی-تاریخی یا مذهبی که در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است، یا تزیینات، ملحقات، تاسیسات، اشیاء و لوازم و خطوط و نقوش منصوب یا موجود در اماکن مذکور، که مستقلاً نیز واجد حیثیت فرهنگی-تاریخی یا مذهبی باشد، خرابی وارد آورد علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از یک الی ده سال محکوم می شود.

**ماده ۵۵۹-** هر کس اشیا و لوازم و همچنین مصالح و قطعات آثار فرهنگی-تاریخی را از موزه ها و نمایشگاهها، اماکن تاریخی و مذهبی و سایر اماکن که تحت حفاظت یا نظارت دولت است سرقت کند یا با علم به مسروقه بودن اشیای مذکور را بخرد یا پنهان دارد در صورتی که مشمول مجازات حد سرقت نگردد علاوه بر استرداد آن به حبس از یک تا پنج سال محکوم می شود.

**ماده ۵۶۰-** هر کس بدون اجازه از سازمان میراث فرهنگی کشور، یا با تخلف از ضوابط مصوب و اعلام شده از سوی سازمان مذکور در حریم آثار فرهنگی-تاریخی مذکور در این ماده مبادرت به عملیاتی نماید که سبب نزل بنیان آنها شود، یا در نتیجه آن عملیات به آثار و بناهای مذکور خرابی یا لطمه وارد آید، علاوه بر رفع آثار تخلف و پرداخت خسارات وارده به حبس از یک تا سه سال محکوم می شود.

**ماده ۵۶۱-** هرگونه اقدام به خارج کردن اموال تاریخی-فرهنگی از کشور هرچند به خارج کردن آن نیانجامد قاچاق محسوب و مرتکب علاوه بر استرداد اموال به حبس از یک تا سه سال پرداخت جریمه معادل دو برابر قیمت اموال موضوع قاچاق محکوم می گردد.

تبصره: تشخیص ماهیت تاریخی-فرهنگی به عهده سازمان میراث فرهنگی کشور می باشد.

**ماده ۵۶۲-** هرگونه حفاری و کاوش به قصد به دست آوردن اموال تاریخی-فرهنگی ممنوع بوده و مرتکب به حبس از شش ماه تا سه سال و ضبط اشیای مکشوفه به نفع سازمان میراث فرهنگی کشور و آلات و ادوات حفاری به نفع دولت محکوم می شود. چنانچه حفاری در اماکن و محوطه های تاریخی که در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است، یا در بقاع متبرکه و اماکن مذهبی صورت گیرد، علاوه بر ضبط اشیای مکشوفه و آلات و ادوات حفاری مرتکب به حداکثر مجازات مقرر محکوم می شود.

**تبصره ۱:** هرکس اموال تاریخی-فرهنگی موضوع این ماده را حسب تصادف به دست آورد و طبق مقررات سازمان میراث فرهنگی کشور نسبت به تحویل آن اقدام ننماید به ضبط اموال مکشوفه محکوم می گردد.

**تبصره ۲:** خرید و فروش اموال تاریخی-فرهنگی حاصله از حفاری غیر مجاز ممنوع است و خریدار و فروشنده علاوه بر ضبط اموال فرهنگی مذکور به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می شوند هرگاه فروش

اموال مذکور تحت هر عنوان از عناوین به طور مستقیم یا غیر مستقیم به اتباع خارجی صورت گیرد، مرتکب به حداکثر مجازات مقرر محکوم می شود.

**ماده ۵۶۳-** هر کس به اراضی و تپه ها و اماکن تاریخی و مذهبی که به ثبت آثار ملی رسیده و مالک خصوصی نداشته باشد، تجاوز کند به شش ماه تا دو سال حبس محکوم می شود مشروط بر آنکه سازمان میراث فرهنگی کشور قبلاً حدود مشخصات این قبیل اماکن و مناطق را در محل تعیین و علامت گذاری کرده باشد.

**ماده ۵۶۴-** هر کس بدون اجازه سازمان میراث فرهنگی و برخلاف ضوابط مصوب اعلام شده از سوی سازمان مذکور به مرمت یا تعمیر، تغییر، تجدید و توسعه ابنیه یا تزیینات اماکن فرهنگی- تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی مبادرت نماید، به حبس از شش ماه تا دو سال و پرداخت خسارت وارده محکوم می گردد.

**ماده ۵۶۵-** هر کس برخلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار ملی اموال فرهنگی-تاریخی غیر منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی را با علم و اطلاع از ثبت آن به نحوی به دیگران انتقال دهد به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم می شود.

**ماده ۵۶۶-** هر کس نسبت به تغییر نحوه استفاده از ابنیه، اماکن و محوطه های مذهبی- فرهنگی و تاریخی که در فهرست آثار ملی ثبت شده اند، برخلاف شئون اثر و بدون مجوز از سوی سازمان میراث فرهنگی کشور، اقدام نماید علاوه بر رفع آثار تخلف و جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم می شود.

**ماده ۵۶۷-** در کلیه جرایم مذکور در این فصل، سازمان میراث فرهنگی یا سایر دوایر دولتی بر حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی محسوب می شود.

**ماده ۵۶۸-** در مورد جرایم مذکور در این فصل که به وسیله اشخاص حقوقی انجام شود هر یک از مدیران و مسئولان که دستور دهنده باشد، بر حسب مورد به مجازات های مقرر محکوم می شوند.

**تبصره ۵:** اموال فرهنگی-تاریخی حاصله از جرایم مذکور در این فصل تحت نظر سازمان میراث فرهنگی کشور توقیف و در کلیه مواردی که حکم به ضبط و استرداد اموال، وسایل، تجهیزات و خسارات داده می شود به نفع سازمان میراث فرهنگی کشور مورد حکم قرار خواهد گرفت.

**ماده ۵۶۹-** در کلیه موارد این فصل در صورتی که ملک مورد تخریب، ملک شخصی بوده و مالک از ثبت آن به عنوان آثار ملی بی اطلاع باشد از مجازات های مقرر در مواد فوق معاف خواهد بود.

قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

قانون تشکیل میراث فرهنگی که در جلسه علنی روز سه شنبه ۲۳ دی ماه ۸۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده بود توسط رییس جمهور جهت اجرا به نهاد ریاست جمهوری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی ابلاغ شد.

## متن این قانون به شرح زیر است:

**ماده ۱-** سازمان های میراث فرهنگی کشور و ایرانگردی و جهانگردی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتزع و از ادغام آنها «سازمان میراث فرهنگی و گردشگری» با کلیه اختیارات و وظایفی که سازمان های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده اند و کلیه امکانات، اموال و نیروی انسانی زیر نظر رییس جمهور تشکیل می شود. رییس سازمان با حکم رییس جمهور منصوب می شود.

**تبصره ۱:** کلیه وظایف و اختیارات وزیر و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در امورات میراث فرهنگی و ایرانگردی و جهانگردی به رییس سازمان منتقل می شود.

**تبصره ۲:** وظایف حاکمیتی سازمان ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری منتقل می شود وظایف اجرایی و امور تصدی آن با همه امکانات، اعتبارات، نیروی انسانی، اموال و دارایی ها، تعهدات و اعتبارات در قالب یک شرکت دولتی با عنوان شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری وابسته می شود.

**ماده ۲-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری براساس اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷/۴/۲۸ و قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ اداره می شود. تعیین وظایف و اختیارات این سازمان ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ با جهت گیری واگذاری وظایف تصدی به بخش غیر دولتی، حذف وظایف غیر ضروری، تفکیک وظایف ملی و استانی با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تایید هیات وزیران به تصویب کمیسیون مشترک رسیدگی کننده به این قانون خواهد رسید.

**تبصره ۵:** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به منظور هماهنگی در چگونگی امکان بهره گیری از میراث های طبیعی کشور و اجرای تعهدات مطروحه در کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی جهان نسبت به تدوین آیین نامه ای با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست اقدام کند.

آیین نامه مذکور به تصویب هیات وزیران خواهد رسید

**ماده ۳-** شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به ریاست جمهور یا معاون اول رییس جمهور یا معاون اول رییس جمهور و عضویت رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و وزرای امور خارجه، مسکن و شهرسازی، راه ترابری کشور، فرهنگ و ارشاد اسلامی، علوم، تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی و آموزش و پرورش و روسای سازمان های مدیریت و برنامه ریزی کشور، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و حفاظت محیط زیست و چهار نفر کارشناس خبره با پیشنهاد رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و

حکم رییس جمهوری تشکیل می شود.

**تبصره ۱:** رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری دبیر شورای عالی خواهد بود و دبیرخانه شورای عالی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تشکیل می شود.

**تبصره ۲:** کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، نهادها، شرکت ها و موسسات دولتی، شهرداری ها و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است در حدود وظایف قانونی خود، موظف به اجرای مصوبات این شورای عالی هستند.

**ماده ۴-** وظایف و اختیارات شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به شرح زیر است:

الف- تصویب سیاست ها، خط مشی ها و برنامه های کلان امور میراث فرهنگی و گردشگری

ب- جلب حمایت بخش های دولتی و غیر دولتی و بخش تعاونی و خصوصی برای تحقق اهداف بخش میراث فرهنگی و گردشگری.

ج- فراهم کردن زمینه سرمایه گذاری بخش غیر دولتی و افزایش سهم آن در امور مربوط به میراث فرهنگی و گردشگری.

د- کلیه وظایف قانونی که تا قبل از تصویب این قانون بر عهده شورای سازمان میراث فرهنگی کشور و شورای عالی ایرانگردی و جهانگردی بوده است.

ه- سایر وظایف و اختیارات تعیین شده برای شورای مذکور در این قانون

**تبصره ۵:** با پیشنهاد شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری و پس از تصویب هیات وزیران حسب مورد در استان هایی که ضرورت ایجاب کند، شورایی مشابه شورای عالی به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل وزارتخانه ها و سازمان های مذکور در شورای عالی ایجاد خواهد شد.

**ماده ۵-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می تواند نگهداری و اداره اماکن و محوطه های تاریخی و موزه ها را زیر نظر هیات امنای منتخب انجام دهد. وظایف و اختیارات و چگونگی فعالیت هیات های امنای نحوه حمایت، نظارت و ارزیابی فعالیت های آنها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب هیات وزیران می رسد

**ماده ۶-** به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجازه داده می شود در سال ۱۳۸۲ حسب پیشنهاد سازمان های موضوع این قانون در محدوده اعتبارات مصوب نسبت به هرگونه جابه جایی، تغییر ردیف، کاهش یا افزایش اعتبارات ردیف های بودجه ای آنها به نحوی که حداکثر تسهیلات لازم را جهت اجرای این قانون فراهم کرده و اختلالی در اداره امور مربوط ایجاد نشود، اقدام کند.

**ماده ۷-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است برنامه های تبلیغی ملی و بین المللی برای معرفی میراث فرهنگی ایران و جاذبه جهانگردی آن را از طریق رسانه های ارتباط جمعی داخلی و خارجی به مرحله

اجرا در آورد. کلیه دستگاههای اجرایی مکلف به هماهنگی و همکاری با سازمان مذکور هستند.

**ماده ۸-** به منظور فراهم کردن زمینه توسعه پایدار میراث فرهنگی و گردشگری، جلب سرمایه گذاری داخلی و خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ در ایجاد تاسیسات زیربنایی جهت معرفی بهتر بناها و محوطه های تاریخی، تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی و ارائه خدمات مناسب به جهانگردان، دولت می تواند در مناطق مستعد کشور و قطب های گردشگری با تاکید بر مناطق کمتر توسعه یافته و متقاضیان بخش های غیر دولتی اجازه تاسیس مناطق نمونه گردشگری را بدهد.

**ماده ۹-** شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است متناسب با جایگاه هریک از کشورها در اهداف بازار جهانگردی ایران صدور روادید برای اتباع آنها را به تخریب زیر دسته بندی و به وزارت امور خارجه جهت اقدام ابلاغ کند:

الف - لغو روادید

ب - اجازه ورودی با پروانه گذر مرزی

ج - صدور روادید در مبادی ورودی ایران برای مدت معین

د - صدور روادید در سفارتخانه های ایران در خارج از کشور در زمان های معین حداکثر ظرف مدت یک هفته

وزارت امور خارجه مکلف است برای تحقق اهداف جلب جهانگردان خارجی نسبت به صدور روادید، برای آنان با رعایت مفاد این ماده اقدام کند.

سایر وزارتخانه ها و دستگاههای مرتبط با صدور روادید موظف به همکاری با وزارت امور خارجه برای تحقق این ماده هستند.

**ماده ۱۰-** اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص معافیت های مذکور در بند (ل) اصلاحی ماده ۱۳۹ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ در محدوده میراث فرهنگی و گردشگری به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری واگذار می شود.

**ماده ۱۱-** دولت مکلف است در صورت وجود تقاضا از سال ۱۳۸۳ برای مدت ده سال همه ساله تا ده درصد از مجوزهای استفاده از منابع مالی خارجی (فایناس) مذکور در برنامه های توسعه یا قوانین بودجه سالانه را به اجرای طرح های جامع توسعه میراث فرهنگی و گردشگری استانی و ملی و ایجاد تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی از جمله مراکز اقامتی و پذیرایی، خدمات حمل و نقل و سایر طرح های مرتبط، توسط بخش های غیر دولتی اختصاص دهد.

تبصره: اطلاق این ماده شامل مصوبات مجتمع تشخیص مصلحت نظام برای استفاده از منابع خارجی نخواهد بود

**ماده ۱۲-** این قانون از زمان تصویب لازم الاجرا است و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می شود.

این قانون به شماره ۸۵۶۲۰ و به تاریخ ۸۲/۱۱/۱۹ ابلاغ شده است.

ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

**ماده ۶۹-** کلیه اراضی، املاک و ابنیه ای که برای استفاده وزارتخانه ها، موسسات دولتی از جمله موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است به یکی از طرق قانونی تملک شده است و یا به نام آن وزارتخانه، موسسه خریداری شده یا می شود متعلق به دولت بوده و در اسناد مالکیت آنها نام دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان مالک با حق استفاده وزارتخانه یا موسسه مربوط درج می گردد. تغییر دستگاہ بهره بردار در هر مورد به عهده هیات وزیران می باشد. کلیه اسناد، سوابق، مدارک موجود مرتبط با این اموال در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل اموال دولتی) قرار می گیرد و در خصوص واگذاری حق استفاده از ساختمانهای مازاد دستگاہهای مذکور مطابق (ب) ماده (۸۹) این قانون اقدام خواهد شد.

**تبصره ۱-** اراضی ملی و دولتی و منابع طبیعی که برحسب اختیارات قانونی دستگاہها برای واگذاری جهت مصارف عمومی یا اختصاصی اشخاص غیر دولتی در اختیار آنها می باشد و تاکنون واگذار نشده از جمله اراضی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی احیاء و واگذاری اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۱ شورای انقلاب و اراضی موضوع قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۶/۶/۲ تابع مقررات مربوط است و چنانچه دستگاہهای اجرایی، نیروهای مسلح و سازمان هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام یا تابع قوانین و مقررات خاص است برای نیازهای عمومی و عمرانی و یا عوض آن نیاز به این اراضی داشته باشند در حدی که به تصویب هیات وزیران می رسد با رعایت مفاد این ماده به صورت بلاعوض در اختیار آنها قرار خواهد گرفت.

در مورد اراضی واگذار شده توسط کمیسیون های مواد (۳۱) و (۳۲) قانون مذکور و هیاتهای واگذاری زمین مشروط بر آنکه مطابق طرح مصوب احیاء گردیده اند چنانچه در داخل حریم و محدوده قانونی شهرها قرار گرفته و مالکیت اراضی به وزارت مسکن و شهرسازی یا سازمان های تابعه منتقل گردیده است وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان های تابعه مکلفند اسناد این اراضی را با قیمت کارشناسی روز بدون لحاظ کردن ارزش افزوده ناشی از سرمایه گذاری انجام شده توسط سرمایه گذاران به آنها منتقل نمایند.

**تبصره ۲-** فروش و واگذاری املاک و اراضی که دولت حق استفاده از آنها را در اختیار شرکتهای دولتی قرار داده است نیز موقوف به تصویب هیات وزیران است مگر آنکه مورد نیاز دستگاہهای این ماده باشد که به ترتیب مقرر در آن در اختیار وزارتخانه ها و موسسات دولتی قرار می گیرد.

**تبصره ۳-** نحوه تنظیم اسناد اراضی و سایر اموال غیر منقول طرح های عمرانی موضوع ماده (۱۱۳) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ که مجری آن وزارتخانه ها و موسسات دولتی می باشند تابع

مقررات این ماده خواهد بود.

**تبصره ۴-** تعیین بهره بردار، بهره برداری، چگونگی تنظیم سند عرصه و اعیان املاک و اراضی که برای استفاده دولت و یا موسسات دولتی وقف شده است با رعایت وقف نامه های مربوط تابع ترتیبات مقرر در این ماده خواهد بود.

**تبصره ۵-** واگذاری حق استفاده از اراضی و املاک این قانون به نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی و موسسات خیریه و عام المنفعه با تصویب هیات وزیران در جهت تحقق اهداف و احکام برنامه های پنج ساله و قوانین مربوط امکان پذیر خواهد بود. پس از رفع نیاز آنها به تشخیص وزارتخانه مربوط و تصویب هیات وزیران، ملک یا زمین مورد واگذاری به دولت اعاده خواهد شد

**تبصره ۶-** چنانچه املاک و اراضی که به موجب وظایف قانونی سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی در اختیار این سازمان قرار گرفته است، موارد نیاز دستگاههای دولتی باشد، حسب مورد پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام اجرائی دستگاه مستقل و تصویب هیات وزیران و با رعایت شرایط این ماده در اختیار آن دستگاه قرار می گیرد. سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی مکلف است برای تسهیل در اجرای این ماده فهرست اموال غیر منقول در اختیار خود را به هیات دولت ارائه نماید.

**تبصره ۷-** عدم اجرای این قانون توسط هر یک از مقامات و کارمندان در حکم تصرف غیر مجاز در اموال دولتی محسوب می شود.

**تبصره ۸-** به منظور فراهم آوردن موجبات تسریع در رفع اختلافات مربوط به ساختمانها، تاسیسات و اراضی وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکتهای دولتی و شرکتهای که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی، نیروهای نظامی و انتظامی که در گذشته براساس نیازها و ضرورت های مختص اوایل انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی، بدون اخذ مجوز قانونی و موافقت متصرف پیشین یا با موافقت آن تصرف گردیده و در حال حاضر مورد نیاز متصرفان پیشین می باشد کمیسیون مرکب از نمایندگان تام الاختیار وزرای امور اقتصادی و دارائی، مسکن و شهرسازی، جهاد کشاورزی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نماینده تام الاختیار وزراء یا بالاترین مقام اجرائی دستگاههای مستقل طرف اختلاف با مسئولیت معاونت حقوقی و امور مجلس رییس جمهور تشکیل گردد.

اجرای حکم این ماده در مورد ساختمان هایی که مورد تصرف نهادها و نیروهای مسلح زیر نظر مقام معظم رهبری با رعایت نظر موافق آن مقام خواهد بود. آرای صادره کمیسیون فوق الذکر برای دستگاههای اجرایی ذیربط الاجراء است. در صورت عدم اجرای آراء مذکور در مهلت تعیین شده به هر دلیل توسط دستگاههای اجرایی ذی ربط، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است معادل ارزش قیمت روز مایملک مورد تصرف را بنا به پیشنهاد کمیسیون مذکور بر حسب مورد، بدون الزام به رعایت محدودیت های جابجایی در

بودجه جاری و عمرانی، از بودجه سنواتی دستگاه مذکور کسر و به بودجه دستگاه اجرایی ذی نفع اضافه نماید. تبصره ۹۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اسناد اراضی و املاک دولتی را براساس این قانون و یا اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی و بدون نیاز به اخذ نظر سازمان متصرف و یا سازمانی که اسناد مالکیت را در اختیار دارد اصلاح و سند جدید صادر می نماید. با صدور سند جدید، اسناد قبلی از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

تبصره ۱۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است بانک اطلاعاتی جامع از اراضی و املاک دولت موضوع این قانون با استفاده از تجهیزات رایانه ای تهیه و در اختیار دستگاههای اجرایی قرار دهد.

### قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

قانون تشکیل میراث فرهنگی که در جلسه علنی روز سه شنبه ۲۳ دی ماه ۸۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب

رسیده بود توسط رییس جمهور جهت اجرا به نهاد ریاست جمهوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی ابلاغ شد.

متن این قانون به شرح ذیل است :

**ماده ۱-** سازمان های میراث فرهنگی کشور و ایرانگردی و جهانگردی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتزع و از ادغام آنها «سازمان میراث فرهنگی و گردشگری» با کلیه اختیارات و وظایفی که سازمان های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده اند و کلیه امکانات، اموال و نیروی انسانی زیر نظر رییس جمهور تشکیل می شود. رییس سازمان با حکم رییس جمهور منصوب می شود.

**تبصره ۱:** کلیه وظایف و اختیارات وزیر و فرهنگ ارشاد اسلامی در امور میراث فرهنگی و ایرانگردی و جهانگردی به رییس سازمان منتقل می شود.

**تبصره ۲:** وظایف حاکمیتی سازمان ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری منتقل می شود و وظایف اجرایی و امور تصدی آن با همه امکانات، اعتبارات، نیروی انسانی، اموال و دارایی ها، تعهدات و اعتبارات در قالب یک شرکت دولتی با عنوان شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری وابسته می شود.

**ماده ۲-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری براساس اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷/۴/۲۸ و قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ اداره می شود. تعیین وظایف و اختیارات این سازمان ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ با جهت گیری واگذاری وظایف تصدی به بخش غیردولتی، حذف وظایف غیرضروری، تفکیک وظایف ملی و استانی با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تأیید هیأت وزیران به تصویب کمیسیون مشترک رسیدگی کننده به این قانون خواهد رسید.

**تبصره ۳:** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به منظور هماهنگی در چگونگی امکان بهره گیری از میراث های طبیعی کشور و اجرای تعهدات مطروحه در کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی جهان نسبت به تدوین آیین نامه ای با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست اقدام کند.

آیین نامه مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

**ماده ۳ -** شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به ریاست جمهور یا معاون اول رییس جمهور و عضویت رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و وزیر امور خارجه، مسکن و شهرسازی، راه و ترابری کشور، فرهنگ و ارشاد اسلامی، علوم، تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی و آموزش و

پرورش و رؤسای سازمان های مدیریت و برنامه ریزی کشور ، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و حفاظت محیط زیست و چهار نفر کارشناس خبره با پیشنهاد رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و حکم رییس جمهوری تشکیل می شود.

**تبصره ۱:** رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری دبیر شورای عالی خواهد بود و دبیرخانه شورای عالی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تشکیل می شود.

**تبصره ۲:** کلیه وزارتخانه ها ، سازمان ها ، نهادها ، شرکت ها و مؤسسات دولتی ، شهرداری ها و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است در حدود وظایف قانونی خود ، موظف به اجرای مصوبات این شورای عالی هستند.

**ماده ۴-** وظایف و اختیارات شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به شرح زیر است :

**الف -** تصویب سیاستها ، خط مشی ها و برنامه های کلان امور میراث فرهنگی و گردشگری .

**ب-** جلب حمایت بخش های دولتی و غیردولتی و بخش تعاونی و خصوصی برای تحقق اهداف بخش میراث فرهنگی و گردشگری .

**ج-** فراهم کردن زمینه سرمایه گذاری بخش غیردولتی و افزایش سهم آن در امور مربوط به میراث فرهنگی و گردشگری .

**د-** کلیه وظایف قانونی که تا قبل از تصویب این قانون بر عهده شورای سازمان میراث فرهنگی کشور و شورای عالی ایرانگردی و جهانگردی بوده است.

**ه-** سایر وظایف و اختیارات تعیین شده برای شورای مذکور در این قانون

**تبصره ۵:** بایستاده شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری و پس از تصویب هیأت وزیران حسب مورد در استان هایی که ضرورت ایجاب کند ، شورایی مشابه شورای عالی به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل وزارتخانه ها و سازمان های مذکور در شورای عالی ایجاد خواهد شد.

**ماده ۵-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می تواند نگهداری و اداره اماکن و محوطه های تاریخی و موزه ها را زیر نظر هیأت امنای منتخب انجام دهد. وظایف و اختیارات و چگونگی فعالیت هیأت های امنای و نحوه حمایت، نظارت و ارزیابی فعالیتهای آنها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب هیأت وزیران می رسد.

**ماده ۶-** به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجازه داده می شود در سال ۱۳۸۲ ، حسب پیشنهاد سازمان های موضوع این قانون در محدوده اعتبارات مصوب نسبت به هرگونه جابه جایی ، تغییر ردیف ، کاهش یا افزایش اعتبارات ردیف های بودجه ای آنها به نحوی که حداکثر تسهیلات لازم را جهت اجرای این

قانون فراهم کرده و اختلافی در اداره امور مربوط ایجادنشود ، اقدام کند.

**ماده ۷-** سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است برنامه های تبلیغی ملی و بین المللی برای معرفی میراث فرهنگی ایران و جاذبه جهانگردی آن را از طریق رسانه های ارتباط جمعی داخلی و خارجی به مرحله اجرا در آورد . کلیه دستگاههای اجرایی مکلف به هماهنگی و همکاری با سازمان مذکور هستند.

**ماده ۸-** به منظور فراهم کردن زمینه توسعه پایدار میراث فرهنگی و گردشگری ، جلب سرمایه گذاری داخلی و خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ در ایجاد تأسیسات زیربنایی جهت معرفی بهتر بناها و محوطه های تاریخی ، تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و ارائه خدمات مناسب به جهانگردان ، دولت می تواند در مناطق مستعد کشور و قطب های گردشگری با تأکید بر مناطق کمتر توسعه یافته به متقاضیان بخشهای غیردولتی اجازه تأسیس مناطق نمونه گردشگری را بدهد.

**ماده ۹-** شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است متناسب با جایگاه هریک از کشورها در اهداف بازار جهانگردی ایران صدور روادید برای اتباع آنها را به ترتیب زیر دسته بندی و به وزارت امور خارجه جهت اقدام ابلاغ کند:

الف : لغو روادید

ب : اجازه ورود با پروانه گذر مرزی .

ج : صدور روادید در مبادی ورودی ایران برای مدت معین .

د- صدور روادید در سفارتخانه های ایران در خارج از کشور در زمانهای معین حداکثر ظرف مدت یک هفته وزارت امور خارجه مکلف است برای تحقق اهداف جلب جهانگردان خارجی نسبت به صدور روادید ، برای آنان با رعایت مفاد این ماده اقدام کند.

سایر وزارتخانه ها و دستگاههای مرتبط به صدور روادید موظف به همکاری با وزارت امور خارجه برای تحقق این ماده هستند.

**ماده ۱۰-** اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درخصوص معافیت های مذکور در بند «ل» اصلاحی ماده ۱۳۹ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ در محدوده میراث فرهنگی و گردشگری به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری واگذار می شود.

**ماده ۱۱-** دولت مکلف است در صورت وجود تقاضا از سال ۱۳۸۳ برای مدت ده سال همه ساله تا ده درصد از مجوزهای استفاده از منابع مالی خارجی (فایناس) مذکور در برنامه های توسعه یا قوانین بودجه سالانه را به اجرای طرح های جامع توسعه میراث فرهنگی و گردشگری استانی و ملی و ایجاد تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی از جمله مراکز اقامتی و پذیرایی ، خدمات حمل و نقل و سایر طرح های مرتبط ، توسط بخش های غیردولتی اختصاص دهد.

تبصره : اطلاق این ماده شامل مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام برای استفاده از منابع خارجی نخواهد بود.

ماده ۱۲- این قانون از زمان تصویب لازم الاجرا است و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغوی شود .  
این قانون به شماره ۸۵۶۲۰ و به تاریخ ۸۲/۱۱/۱۹ ابلاغ شده است .

**تهیه شده در:**

**واحد حقوقی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان**